

[Viggo Starcke.]

dette område. Man bliver nødt til at sætte fingeren på det ømme punkt og sige, at disse mange fosterdrab er et ganske specielt skandinavisk degenerationsfænomen, et fænomen, som udenfor de nordiske lande vistnok kun findes i Schweiz, og i Schweiz vistnok særlig i den stærkt internationalt prægede by Genève.

Og drejer det sig om en afvejning af menneskerettigheder, bør vi endvidere huske, at det ikke er så længe siden, man selv indenfor det danske rige kunne holde andre mennesker som slaver. Som et af de første lande ophævede Danmark slaveri og slavehandel, men lige op til 1804 kunne man endnu i Slesvig sælge vornede bønder, sælge stavnsbundne bønder, og det er ikke så forfærdelig længe siden, at den danske bonde betragtedes som nogenlunde retsløs. Efter bondefrigørelsen — og særlig efter junigrundloven — blev bondens fulde menneskeret og borgerret anerkendt; men for blot et lille århundrede siden blev den danske arbejder ikke betragtet som et menneske med samme ret som dem i de fine lag af befolkningen. I dag står den danske arbejder med samme menneskeret som andre. Det er ikke mere end godt 40 år siden, kvinderne betragtedes som personer, der havde færre rettigheder end mænd — det var jo først i 1915, de fik adgang til dette høje ting — og kvinden står i dag med den samme menneskeret som manden.

Det er derfor efter mit skøn kun et tidsspørgsmål, hvornår denne anerkendelse af menneskeret også kommer til at omfatte børnene. I denne forbindelse kan jeg ikke skjule, at jeg synes, kvinderne er dem, der må være nærmest til at varetage børnenes interesser, og jeg er sommetider forbavset over at se nogle repræsentanter for det, man kalder kvindebevægelse og kvindeorganisationer, tilsidesætte børnenes interesser.

Disse bemærkninger har jeg ønsket at fremføre her. Jeg havde oprindeligt overvejet at stille et ændringsforslag om, at ordet „svangerskabsafbrydelse“ i lovforslaget overalt skulle erstattes med det gamle ord „fosterfordrivelse“ eller „fosterdrab“. For at bevare virkningen af massivitet i mindretallet har jeg imidlertid afstået der-

fra, men jeg henstiller til den højtærede justitsminister, at han ærligt og redeligt giver sin tilslutning til, at når der tales om „oplysning“ og „fuld oplysning“, skal denne oplysning være sandfærdig.

Endvidere vil jeg gerne sige, at sociale og økonomiske problemer efter mit skøn ikke bør være en indikation for et fosterdrab eller en svangerskabsafbrydelse. Hvor det drejer sig om fattigdom, hvor det drejer sig om bolignød, og hvor det drejer sig om underernæring, som har været nævnt af flere af de ærede ordførere i dag, synes jeg at vi her i det høje ting må indrømme, at bolignød er noget, vi er i stand til at afhjælpe, hvis vi vil, at fattigdommens problemer også kan løses, og at de midlertidigt kan klares gennem hjælp og understøttelser, indtil årsagerne er fjernet. At underernæring skulle være et motiv for at ofre barnet af hensyn til moderen, synes jeg er forkert. For det første er underernæring efter min erfaring et meget sjældent fænomen i den danske befolkning, og for det andet kan underernæring simpelthen kureres ved, at man giver en sund, rigelig og fornuftig ernæring, uden at man ofrer barnet.

Til slut vil jeg sige, at for mig er straffebestemmelserne ikke det afgørende. Jeg tror mere på oplysning, end jeg tror på straffe.

Helga Pedersen: Som det fremgår af udvalgets betænkning, er jeg på væsentlige områder ikke enig med mit partis ordfører i denne sag, og jeg skal knytte nogle bemærkninger til mit standpunkt.

Mindretallet foreslår jo lovtæksten i lovforslagets § 1, stk. 1, nr. 1, begrænset til, at svangerskabsafbrydelse er lovlig, når den er nødvendig for at afværge alvorlig fare for kvindens liv eller helbred. Dette ændringsforslag betegner ikke en opretholdelse af den gældende lov. Jeg hørte i dag det ærede medlem fru Ellen Poulsen sige, at mindretallet ønskede at bibeholde den indikation, vi har nu. Jeg har under udvalgsforhandlingerne ikke været helt klar over, hvad egentlig mindretallets mening var, men jeg vil i hvert fald fremhæve, det er en misforståelse af mindretallet at tro, at det ved sit ændringsforslag opretholder gældende lov. Forslaget er en begrænsning af de gældende regler; den gældende lovs regel om, at afbrydelse er lovlig, når den er